COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

COM(93) 578 def. - SYN 295

Brussel, 16 november 1993

Opnieuw behandeld voorstel voor een

RICHTLIJN VAN DE RAAD

betreffende een aantal aspecten van de organisatie van de arbeidstijd

(door de Commissie krachtens artikel 189c, lid d,
van het EG-Verdrag ingediend)

TOELICHTING

Inleiding

Het oorspronkelijke voorstel voor deze richtlijn werd door de Commissie op 20 september 1990 ingediend[1]. Daarin worden fundamentele voorschriften voorgesteld betreffende een aantal aspecten van de organisatie van de arbeidstijd.

Het Europese Parlement (in eerste lezing) en het Economisch en Sociaal Comité hebben op 20 februari 1991, respectievelijk 18 december 1990 hun adviezen uitgebracht.

De Commissie heeft op 23 april 1991 bij de Raad een gewijzigd voorstel ingediend.[2]

Op 30 juni 1993 heeft de Raad een gemeenschappelijk standpunt goedgekeurd, rekening houdend met de wijzigingen in het gewijzigde voorstel van de Commissie en, bijgevolg, een aantal door het Europese Parlement in eerste lezing voorgestelde wijzigingen. Het gemeenschappelijk standpunt bevat een belangrijk aantal andere wijzigingen ten opzichte van het gewijzigde voorstel.

Het Europese Parlement heeft op 27 oktober 1993 het gemeenschappelijk standpunt behandeld en het, behoudens 19 voorgestelde amendementen, goedgekeurd.

Overgenomen amendementen

In het opnieuw behandelde voorstel van de Commissie zijn 9 van de 19 amendementen geheel of gedeeltelijk overgenomen. Dit zijn:

Overweging 8A (nieuw)
Amendementen nrs. 1 en 20
De door de Commissie voorgestelde nieuwe overweging vestigt de aandacht op de noodzaak de beginselen van de internationale arbeidsorganisatie te respecteren, met name met betrekking tot nachtarbeid.

Negende overweging
Amendement nr. 2
Dit amendement verduidelijkt de overweging betreffende de noodzaak naar behoren rekening te houden met uiteenlopende culturele, etnische, religieuze en andere factoren bij de beslissing of de zondag in de wekelijkse rusttijd begrepen dient te zijn.

Overweging 14A (nieuw)
Amendement nr. 3
In dit amendement wordt voorgesteld 'artsen in opleiding' te schrappen bij de sectoren die niet onder de richtlijn vallen, en een verplichting toe te voegen, dat de Raad binnen een periode van drie jaar richtlijnen betreffende de uitgesloten sectoren moet aannemen.

In de door de Commissie voorgestelde nieuwe overweging wordt de uitsluiting van bepaalde sectoren en activiteiten van de richtlijn goedgekeurd, maar wordt ook expliciet vermeld dat de Commissie initiatieven zal nemen om de toepassing van de beginselen van deze richtlijn op de uitgesloten sectoren en activiteiten te waarborgen.

---

1 COM(90) 317 def

2 COM(91) 130 def.

Artikel 16
Amendement nr. 9
In het eerste deel van het amendement wordt voorgesteld de referentieperiode voor de berekening van het gemiddelde van 48 uur per week, van vier naar drie maanden terug te brengen. Dit is niet overgenomen omdat het een wezenlijk aspect is van het systeem van de Raad waarmee de invoering van een gemiddelde maximale wekelijkse arbeidstijd van 48 uur mogelijk wordt gemaakt - zie ook amendement 14 hieronder.
De wijziging van artikel 16 door de Commissie (op basis van het tweede deel van het amendement van het Parlement) verduidelijkt dat de jaarlijkse vakantie- en ziekteperiodes van de berekening van dit gemiddelde worden uitgesloten.

Artikel 17, lid 2, sub a)
Amendement nr. 11
Dit vormt een verbetering van de ontwerpversie inzake de afwijking met betrekking tot werkzaamheden waarbij de reguliere werkplek van de werknemer op een grote afstand ligt van zijn beroepsbezigheden.

Artikel 17, lid 2, punt 2.1, sub c), sub iii)
Amendement nr. 12
Hierin wordt duidelijk dat filmproduktie deel uitmaakt van de lijst van mogelijkheden voor afwijkingen onder de noemer "werkzaamheden waarbij de continuïteit van de dienst of de produktie moet worden gewaarborgd".

Artikel 18, lid 2A (nieuw)
Amendement nr. 27
De Commissie wenst de aandacht van de Raad te vestigen op het belang dat het Europese Parlement hecht aan de invoering van een "non-regressie-clausule" in een artikel van de richtlijn. De Commissie is van mening dat de voorgestelde nieuwe tekst een redelijk compromis is tussen het amendement van het Parlement en het gemeenschappelijk standpunt van de Raad.

Artikel 18, lid 4
Amendement nr. 22
Dit heeft betrekking op verslagen die de Commissie om de drie jaar over de uitvoering van deze richtlijn moet maken (artikel 18, lid 5). De Commissie is het ermee eens dat de frequentie van deze verslagen nader moet worden aangeduid, maar stelt een periode van 5 jaar voor, overeenkomstig de frequentie waarmee de Lid-Staten de Commissie een verslag moeten voorleggen.

Niet overgenomen amendementen

De Commissie weigerde 10 amendementen over te nemen, te weten de nummers 5, 7, 8, 13, 14, 15, 16, 17, 18 en 19.

De Commissie wenst de volgende toelichting te geven ten aanzien van de verworpen amendementen:

Amendement nr. 5
Schrappen van de verwijzing naar de mogelijkheid van een wekelijkse rusttijd van 24 uur (in plaats van 35) indien objectieve, technische of arbeidsorganisatorische omstandigheden dit rechtvaardigen (artikel 5)
Toelichting
Deze mogelijkheid werd in het gemeenschappelijk standpunt opgenomen om tegemoet te komen aan het probleem van werknemers in ploegendienst die op zaterdag late dienst hebben en op maandag vroege dienst.

Amendement nr. 7
In artikel 9, lid 1, sub b), betreffende het aanbieden van dagwerk aan nachtarbeiders wanneer deze niet in staat zijn 's nachts te werken, dienden de woorden "waar mogelijk" te worden vervangen door "zo spoedig mogelijk".
Toelichting
De Commissie is het eens met het standpunt van de Raad dat er in bepaalde gevallen omstandigheden kunnen zijn waarin de overplaatsing naar dagwerk niet mogelijk is.

Amendement nr. 8
Heropneming van het gewijzigde voorstel van de Commissie betreffende raadpleging van en overleg met de werknemers overeenkomstig artikel 11 van Richtlijn 89/391/EEG; schrappen van de woorden "op hun verzoek" (artikel 11).
Toelichting
De Commissie stemt in met het standpunt van de Raad dat deze passage overbodig is, gezien artikel 1, lid 4, van het gemeenschappelijk standpunt waarin staat dat het bepaalde in Richtlijn 89/391/EEG ten volle van toepassing is; de woorden "op hun verzoek" werden ingevoegd om onnodige bureaucratische procedures te vermijden.

Amendement nr. 13
Toevoeging van de verwijzing in artikel 17, lid 3, tweede alinea (afwijkingen), naar raadpleging van de twee partijen in het bedrijfsleven op nationaal of regionaal niveau.
Toelichting
De formulering in het gemeenschappelijk standpunt is een weergave van de gangbare praktijk met betrekking tot overeenkomsten tussen werkgevers en werknemers in een aantal Lid-Staten. Het amendement zou veranderingen in de systemen van hun arbeidsverhoudingen vereisen.

Amendement nr. 14
Beperking van de mogelijkheid van verlenging van de referentieperiode voor de berekening van het gemiddelde van 48 uur per week van 6 naar 4 maanden (artikel 17, lid 4).
Toelichting
Dit was een wezenlijk aspect van het stelsel van de Raad waarmee de invoering van de bepaling voor een maximum van een gemiddelde werkweek van 48 uur mogelijk werd. De Commissie blijft dit systeem steunen.

Amendement nr. 15
Invoering van een adequaat inspectiesysteem (nieuw artikel 17A).
Toelichting
Er bestaat een algemene verplichting van de Lid-Staten om te zorgen voor een correcte toepassing van de richtlijnen. De Commissie heeft een soortgelijk amendement in de eerste lezing verworpen.

Amendement nr. 16
Reductie van de periode van inwerkingtreding van 3 jaar na aanneming tot twee jaar (artikel 18).
Toelichting
Deze complexe richtlijn vereist in een aantal Lid-Staten grote veranderingen in de wetgeving.

Amendementen nrs. 17 en 19
De mogelijkheid om artikel 6 (maximum van 48 uur per week) onder bepaalde voorwaarden niet toe te passen, loopt automatisch af na vijf jaar, zonder de mogelijkheid van verlenging.
Toelichting
Zie toelichting bij amendement nr. 14.

Amendement nr. 18

Instemming met het verrichten van vrijwillig overwerk door de werknemers of hun vertegenwoordigers op ondernemingsniveau.

Toelichting

Hoewel de Commissie een wijziging van de tekst afwijst, wenst zij de Raad duidelijk te maken dat zij van mening is dat, wanneer een Lid-Staat gebruik maakt van de in artikel 18, lid 1, punt b), sub i), beschreven optie, de werknemersvertegenwoordigers, indien aanwezig, dienen te worden geraadpleegd, voordat wordt overeengekomen dat een werknemer gemiddeld meer dan 48 uur per week werkt; zij vindt bovendien dat een dergelijke Lid-Staat moet waarborgen dat elke persoon die van mening is dat hij nadeel heeft ondervonden omdat hij niet bereid was dergelijke arbeid te verrichten, schadeloos kan worden gesteld via de in die Lid-Staat geldende rechtsprocedure met betrekking tot de rechten van de werknemers.

opnieuw behandeld voorstel voor een

RICHTLIJN VAN DE RAAD

betreffende een aantal aspecten van de organisatie van de arbeidstijd

OORSPRONKELIJKE TEKST	GEWIJZIGDE TEKST
Aanhalingen en overwegingen 1 tot 8	Ongewijzigd
	Overweging 8A (nieuw)
	overwegende dat het terecht is dat de Lid-Staten volledig rekening houden met de beginselen van de internationale arbeidsorganisatie wat betreft de organisatie van de arbeidstijd, met inbegrip van die met betrekking tot nachtarbeid:
Overweging 9	
overwegende dat, wat de wekelijkse ruststijd betreft, naar behoren rekening moet worden gehouden met de uiteenlopende culturele, etnische, religieuze en andere factoren die in de Lid-Staten een rol spelen; dat het met name tenslotte een zaak is van de Lid-Staat te beslissen of, en zo ja, in welke mate de zondag in de wekelijkse rusttijd begrepen dient te zijn;	overwegende dat, wat de wekelijkse rusttijd betreft, naar behoren rekening moet worden gehouden met de uiteenlopende culturele, etnische, religieuze en andere factoren die in de Lid-Staten bestaan; dat het met name tenslotte een zaak is van de Lid-Staat te beslissen of, en zo ja, in welke mate de zondag in de wekelijkse rusttijd begrepen dient te zijn;
Overwegingen 10 tot 14	Ongewijzigd
	Overweging 14A (nieuw)
	overwegende dat, gelet op de specifieke aard van het werk, in een aantal activiteitensectoren speciale maatregelen moeten worden getroffen met betrekking tot de organisatie van de arbeidstijd; overwegende dat de Commissie initiatieven zal nemen met betrekking tot alle van deze richtlijn uitgesloten sectoren en activiteiten;

Overwegingen 15 tot 17	Ongewijzigd
Artikelen 1 tot 15	Ongewijzigd
Artikel 16	
Referentieperiodes	
De Lid-Staten mogen een referentieperiode vaststellen die:	
1) voor de toepassing van artikel 5 (wekelijkse rusttijd), niet langer is dan veertien dagen;	Ongewijzigd
2) voor de toepassing van artikel 6 (maximale wekelijkse arbeidstijd), niet langer is dan vier maanden;	2) voor de toepassing van artikel 6 (maximale wekelijkse arbeidstijd), niet langer is dan vier maanden; de jaarlijkse vakantieperiode met behoud van loon overeenkomstig artikel 7 alsmede ziekteperiodes worden bij de berekening van het gemiddelde buiten beschouwing gelaten:
3) voor de toepassing van artikel 8 (duur van de nachtarbeid), is vastgesteld na raadpleging van de sociale partners of in collectieve overeenkomsten of bedrijfsakkoorden op nationaal of regionaal niveau tussen de sociale partners. Indien de bij artikel 5 vereiste wekelijkse minimumrusttijd van vierentwintig uren in de referentieperiode valt, wordt daarmee geen rekening gehouden voor de berekening van het gemiddelde.	Ongewijzigd
Artikel 17	
Afwijkingen	
Lid 1)	Ongewijzigd

Lid 2)

Mits de betrokken werknemers gelijkwaardige compenserende russttijden worden geboden of, in de uitzonderlijke gevallen waarin dit op objectieve gronden niet mogelijk is, een passende bescherming, kan bij wettelijke of bestuursrechtelijke bepaling, bij collectieve overeenkomst of bedrijfsakkoord tussen de sociale partners worden afgeweken:	Ongewijzigd
2.1 van de artikelen 3, 4, 5, 8 en 16:	2.1 van de artikelen 3, 4, 5, 8 en 16:
a) voor werkzaamheden waarbij de werkplek en de woonplaats van de werknemer ver van elkaar verwijderd zijn;	a) voor werkzaamheden waarbij er een aanzienlijke afstand bestaat tussen de reguliere werkplek van de werknemer en zijn beroepsbezigheden, of, indien de werknemer geen reguliere werkplek heeft, tussen de verschillende werkplekken;
b) voor bewakings-, surveillance- en wachtdiensten die verband houden met de noodzakelijke bescherming van goederen en personen, met name wanneer het gaat om bewakers, conciërges of bewakingsfirma's;	Ongewijzigd
c) voor werkzaamheden waarbij de continuïteit van de dienst of de produktie moet worden gewaarborgd, met name in geval van:	Ongewijzigd
i) opvang, behandeling en/of verzorging in ziekenhuizen of soortgelijke instellingen, tehuizen en gevangenissen;	Ongewijzigd
ii) haven- en luchthavenpersoneel;	Ongewijzigd
iii) pers, radio, televisie, post en telecommunicatie, diensten van ambulances, brandweer en civiele bescherming;	iii) pers, radio, relevisie, filmproduktie, post en telecommunicatie, diensten van ambulances, brandweer en civiele bescherming;

iv) gas-, water- en elektriciteitsproduktie en -voorziening, huisvuilophaaldiensten of verbrandingsinstallaties;	Ongewijzigd
v) bedrijven waarbij het arbeidsproces om technische redenen niet kan worden onderbroken;	Ongewijzigd
vi) onderzoek- en ontwikkelingswerkzaamheden;	Ongewijzigd
vii) landbouw;	Ongewijzigd
d) in geval van te verwachten toename van het werk, inzonderheid	
i) in de landbouw;	Ongewijzigd
ii) in het toerisme;	Ongewijzigd
iii) bij de posterijen;	Ongewijzigd
Leden 2.2, 2.3, 3 en 4	Ongewijzigd
Artikel 18	
Slotbepalingen	
Leden 1 en 2	Ongewijzigd
	Lid 2A (nieuw)
	Onverminderd de rechten van de Lid-Staten om verschillende wettelijke overeenkomsten en bedrijfsakkoorden inzake de arbeidstijd te ontwikkelen in het licht van veranderende omstandigheden, mits de minimumvoorschriften van deze richtlijn in acht worden genomen, vormt deze richtlijn in geen geval een geldige rechtvaardiging voor een vermindering van het niveau van algemene bescherming van de werknemers
Leden 3 en 4	Ongewijzigd

Lid 5	
Met inachtneming van de leden 1, 2, 3 en 4, legt de Commissie op gezette tijden aan het Europees Parlement, de Raad en het Economisch en Sociaal Comité een verslag voor over de uitvoering van deze richtlijn.	Met inachtneming van de leden 1, 2, 2A, 3 en 4, legt de Commissie om de vijf jaar aan het Europees Parlement, de Raad en het Economisch en Sociaal Comité een verslag voor over de uitvoering van deze richtlijn.
Artikel 19	Ongewijzigd

ISSN 0254-1513

COM(93) 578 def.

DOCUMENTEN

NL **04**

Catalogusnummer : CB-CO-93-611-NL-C

ISBN 92-77-61452-8

Bureau voor officiële publikaties der Europese Gemeenschappen
L-2985 Luxemburg